

Illuka Kooli LÕK ainekava	Ainevaldkond: sotsiaalsained	Õppeaine: inimeseõpetus
II kooliaste	4.klass	Tundide arv: 2tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus		
<p>4.klassis kujuneb jätkuvalt õpilaste oskus märgata ja eristada oma lähiümbrust (selle esemeid, nähtusi, sündmusi, tegevusi jms). Õpilased tutvuvad eesti rahvakommete ja traditsioonidega (rõhuasetus pere ja kodukoha traditsioonidel). Tegevus- ja suhtlussituatsioonides õpitakse tundma ja järgima ühiskonnas aktsepteeritavaid käitumisnorme. Õpitakse märkama, eristama ja mõistma igapäevaelu olukordi, sealhulgas ohuolukordi, verbaalseid ja mitteverbaalseid eneseväljendusviise, tundeid jms. Täiendatakse ühis- ja koostegevuse oskusi (sh hooliv ja teisi arvestav suhtlemine) ja viisaka käitumise oskusi.</p> <p>Õpetaja abiga saab õpilane aru pere ja koduga seotud teemadest, teadvustab laste ning vanemate vastastikuseid õigusi ja kohustusi.</p> <p>Järjepidevalt kujundatakse õpilaste sotsiaalset teadlikkust ja verbaalset aktiivsust: õpilased kirjeldavad abivahendite toel enda ja kaaslaste tegevust ja emotsionaalset seisundit. Õppimist toetavad aktiivõppemeetodite kasutamine, õppekäigud, praktilised ülesanded, lühipalade lugemine ja analüüsimine. Järjest enam võimaldab tunnetustegevuse tase õpilastel aktiivsemalt ja iseseisvamalt osaleda (õpi)tegevuste kavandamisel, sooritamisel ja kontrollimisel ning abivahendite valimisel ja kasutamisel.</p> <p>Praktiliste ja tekstis kirjeldatud situatsioonide analüüsil pööratakse tähelepanu nendes osalejate tegevusviisidele, motiividele ja kavatsustele, situatsioonide tingimustele, tegevuste tulemustele ja tagajärgedele. Õpitakse juhendamise järgi situatsioonidele alternatiivseid lahendusi leidma ning kaaslastele soovitusi andma.</p>		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitusid, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
<ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb üksteise tegevust reguleerivas dialoogis (teade –teade); 2) nimetab ning võrdleb oma ja sõprade vaba aja tegevusi, huvisid; 3) analüüsib õpetaja juhendamisel situatsioonide, oma ja kaaslaste käitumise ning emotsionaalsete seisundite põhjuseid ja tagajärgi; 4) jälgib kaasõpilaste tegevust ja vajaduse korral abistab neid; 5) tunneb koolielus ära konfliktsituatsiooni ning 	<ul style="list-style-type: none"> • Täiskasvanu enda arenguuskumused vormivad õpilase minapilti. Klassi seinal võiks olla plakat sisuga: "Ma suudan õppida uusi asju, kui ma näen vaeva ja harjutan iga päev!". Vt. ettevõtlushärduse toetamiseks mõeldud töölehel õpetaja tööjuhust, mis annab ühe võimaluse juurdekasvuuskumise juurutamiseks õpilastes (Tööleht: Mida soovin hästi osata?). • Toeta õpilase algatusvõimet, tunnusta! • Ühistegevuste planeerimistel kaasa õpilasi ning jaga vastutust ka nendega (lihtsad ja võimete-kohased ülesanded). • 4. klassi õpilane mõistab juba paremini, kuidas inimesed perekonnas koos elavad ja töötavad ning teadvustab, et ka tema saab aidata kaasa parema koduse keskkonna loomisesse. • Abivalmidusele peab täiskasvanu juhtima tähelepanu erinevates olukordades, et õpilane õpiks neid olukordi märkama ning tulevikus neile ka iseseisvalt reageeriks. Samuti selle juures võiks kasutada erinevaid enesehindamis juhendeid, et 	

<p>teab, mis juhtudel on vaja sellest täiskasvanule/õpetajale teatada;</p> <p>6) teab enda tervist tugevdavaid ja nõrgestavaid tegureid (toitumine, liikumine, uni) ja harjumusi ning nende mõju füüsilisele tervisele ja õppimisvõimele;</p> <p>7) nimetab oma lähisugulasi ja selgitab abistavate küsimuste toel kodu ja perekonna tähtsust oma elus;</p> <p>8) kirjeldab oma pere traditsioone;</p> <p>9) kirjeldab ja väärtustab oma kodukohta;</p> <p>10) tunneb kella veerandtunnise täpsusega, seostab kellaega oma päevakavaga;</p> <p>11) leiab koostegevuses teavet koolistendilt ja kooli kodulehelt;</p> <p>12) teab erinevaid ameteid; mõistab töö vajalikkust ja väärtuslikkust;</p> <p>13) planeerib täiskasvanu abiga oma taskuraha kulutamist;</p> <p>14) sorteerib täiskasvanu suunamisel klassis ja kodus tekkivaid olmejätmeid;</p> <p>15) teab ja kirjeldab turvalise käitumise viise igapäevaelus (liiklemine kooliteel, jalgrattaga sõitmine, tulekahju vältimine,</p>	<p>näha, kuid õpilane ise ennast ja oma panust hindab. Tabeli näide e-koolikotis tööleht "Minu kohustused".</p> <ul style="list-style-type: none">• Ebasobivale käitumisele ja kiusamisele tuleb kindlasti tähelepanu pöörata. Reeglid olgu lihtsad ja mõistetavad, tagajärjed õpilase teo ja vanusega sobivad ning ette teada antud ja kindlaks määratud. Suurema mõjuga on hea käitumise tunnustamine kui halva käitumise keelamine.• Kõige olulisem on mõtestada koos õpilastega lahti miks on oluline oma tervist hoida. Nädala või kuu väljakutsed. Seda mõtet on hea siduda tulevikuplaanidega. Oluline, et õpilased osaleksid väljakutsete väljamõtlemise protsessis, siis on neil ka kõrgem motivatsioon nendes osaleda.• Vaimse tervise hoidmise teema jaoks on hea materjal Ettevõtluspädevust ning rahatarkust arendavad töölehed lihtsustatud õppekava nooremale astmele I osas ptk "Vaimne tervis".• Pöörake teadlikult tähelepanu kasulike harjumuste kujundamisele (praktiline harjutamine).• Õppesisu kõige raskem ja keerulisem teema on lähedaste lahkumine ja lein. Selle teema puhul on oluline võtta aega surma teemal arutlemiseks, võtmesõnaks on turvalise keskkonna loomine mõtete jagamiseks.• Arutelu: kuidas olla toeks, sobilik käitumine matustel.• Käitumine muuseumi keskkonnas, õppekäik endale meelepärasesse muuseumi.• Kellaegade kinnistamine igapäevaste tegevuste käigus. Näiteks võib seinale panna suure tabeli, kuhu palud õpilastel nädala jooksul (paku kellaaja märkimiseks erinevaid abivahendeid) kirja panna, mis kell ta tuli kooli, läks koju jne.• Harjumuste kujunemine vajab aega. Tehke erinevaid aja tunnetamisega seotud ülesandeid. Näiteks palu õpilastel kõndida ühest koridori otsast teise 30 sekundiga, tõusta oma kohalt püsti ühe minuti pärast, plaksutada iga viie sekundi tagant käsi jne. Samuti võite koos õpilastega arutada kui kaua mingi ülesande/tegevuse peale aega võib kuluda ning hiljem mõõta kui hästi te aega selle tegevuse jaoks planeerisite. Näiteks mitu minutit kõnnime koduklassist rietusruumi (see aitab meil
---	---

<p>käitumine veekogu juures ja metsas).</p>	<p>arvestada, mis kell peame teinekord liikuma hakkama).</p> <ul style="list-style-type: none">• Koostage koos õpilastega nende päevakava (võite tegeleda ka ainult koolipäeva planeerimisega). Täiskasvanu pidev suunamine aja jälgimisele, vastutuse andmine õpilastele, toetab planeerimisoskuse arengut. Vaadake koos üle koolis pakutavad huviringid ning uurige nende kellaaegade kohta. Ka vaba aega on oluline planeerida. Soovitan kuulata siia juurde laulu: Kes küll kulutas mu aja.• Kooli teadete tahvlitega tutvumisel on oluline mõista kui palju õpilased seal esitatud teabest üldse aru saavad. Kas oleks vaja infot rohkem visualiseerida, et see oleks hoomatav? Vaadake koos ka kooli kodulehte ning uurige, millist infot te sealt saame.• Koostage enda klassi infostend, kuhu peale panete teie klassi puudutavat teavet, arutlege koos, mis seal võiks olla ning milleks see informatsioon kasulik võiks olla ja samuti ka millisel kujul see sinna peale panna.• Vaadake erinevaid teabeallikaid, näiteks erinevate poodide infokirju, ajalehti, ravimite kasutamisyhendamiseid jne ning arutlege, miks nendele kantud info oluline on.• Tänapäeval saadame me kirju rohkem internetis. Võite kirjutada kirja nii arvutis kui ka paberil. Arutlege, millele enne kirja kirjutamist peaks mõtlema ning miks me üldse kirju kirjutame kui saab üksteisele helistada.• Edu ja Tegu programmi raames on loodud mitmeid häid materjale nii lihtsustatud kui ka riiklikule õppekavale, mida saab vastavalt enda õpilastele edukalt kohandada.• Kaasake töö, selle eesmärgi ja tulemuse ning pereliikmete tööde jaotusest rääkimisse õpilase perekond.• Ettevõtluspädevust ja rahatarkust arendavad töölehed II osa (e-koolikott).• Prügi sorteerimine- praktiline tegevus koolis. Tehke ise klassi neli prügikasti- segaolme, paber, biojätmed ja pakend ning koguge nädalakese. Nädala lõpus vaadake, kui palju prügi teil klassi
---	--

	<p>peale kokku tuli ning uurige, millist prügi on kõige rohkem ja mille tagajärjel see tekkis.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ohutusteemadel rääkides mõelge sellele, et saaksite võimalikult palju praktilisi näiteid tuua ja õpilastes seoseid aktiveerida. Mängige läbi erinevaid situatsioone.• Kutsuge kooli politsei või päästja ohutusest rääkima. Päästeameti <i>Youtube</i>'i lehel leiad mitmeid erinevaid videoid vee- ja tuleohutuse kohta
--	--

Õppesisu:

KÄITUMINE JA SUHTLEMINE

- Mina.
- Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus, sooline kuuluvus.
- Mina ja endasse suhtumine. Lapse õigused ja kohustused.
- Sõprade valimine ja hoidmine, ühistegevus.
- Klassiõhtu, sisukate peotegevuste valik ja planeerimine.
- Eakaaslaste ja täiskasvanute kõnetamine.
- Abivalmidus klassis: abi vajamine ja küsimine, abi vastuvõtmine, abivajajate märkamine ja abi pakkumine.
- Vägivaldne käitumine: tõukamine, ehmatamine, narrimine jne, võimalikud konfliktid igapäeva koolielus.
- Teatamine, kaebamine.

INIMENE JA TERVIS

- Õppimise tervishoid: rüht, õige istumine, silmade tervishoid, puhkus, sport.
- Kahjulikud harjumused: liigne televiisori vaatamine ja arvuti kasutamine jms.
- Suitsetamine ja alkoholi tarvitamine, nende mõju füüsilisele tervisele ja õppimisvõimele.
- Isiklikud toitumisharjumused, mõju enesetundele.
- Esmased kodused ravivõtted külmetushaiguste korral.
- Esmaabi lihtsamate vigastuste puhul: löikehaav, ninaverejooks jne.

PEREKOND JA KODUKOHT

- Minu sugupuu: perekond ja lähisugulased.
- Pereliikmete lahkumine ja lein, käitumine matustel ja surnuaias.
- Maa- ja linnakodu: hooned, puhtus, korrashoid.
- Kodutus, lastekodu kui üks peretüüp.
- Kodukoha sümbolid: lipp, vapp. Kodukoha rikkused.
- Transpordivahendid kodukohas tänapäeval ja minevikus.
- Sõidupilet ühissõidukis: ostmise jm toimingud.
- Muuseumid kodukohas, käitumine muuseumis.
- Pühad ja kombed: aastavahetus, Eesti Vabariigi aastapäev, vastlapäev, jaanipäev jne.

INIMENE JA AEG

- Kellaaja määramine veerandtunnise täpsusega.
- Kellaajast kinnipidamine: täpsus, hilinemine, selle tagajärjed.

<ul style="list-style-type: none"> • Õpilase päevakava koostamine, õppimine, puhkus, vaba aja tegevused. <p>INIMENE JA TEAVE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koolistend, kooli koduleht, ajakiri lastele, kuulutus ajalehes/stendil: teabeallikate kasutamine. • Kirja saatmine. <p>INIMENE JA TÖÖ. INIMENE JA ASJAD.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Töö, selle eesmärk ja tulemus: produkt, tasu. • Pereliikmete tööd: tööde jaotus, koostöö koduses majapidamises. • Õpilase töö koolis, kohuse- ja vastutustunne töö tegemisel, tööarmastus. • Lapse taskuraha, selle otstarbekas kulutamine: lihtsamate ostude sooritamine. • Raha kogumine. • Ostud toidupoes: ostja ja müüja suhtlemine, raha kasutamine lihtsamates tehingutes. • Tehingud postkontoris. <p>INIMENE, SÄÄSTLIKKUS JA TURVALISUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olmejäätmete tekkimine klassis ja koduses majapidamises: tegevused, nende tagajärjel tekkiv prügi. Jäätmete individuaalne käitlemine. • Liiklusmärgid kodu ümbruses ja kooliteel: ülesanne, vajalikkus. • Jalgrattaga (rulaga, rulluiskudega) sõitmine ja ohud. • Tuleohutuseeskirjade järgimine lapse igapäevastes tegevustes. • Käitumine tulekahju korral. Käitumine tulekahjuhäire korral. • Käitumine veekogude juures, basseinis, veekeskuses. • Käitumine metsas, loodusmatkal: loodussäästlik käitumine, käitumine eksimise korral. 	
Põhimõisted:	
Sugu, sooline kuuluvus, vägivald, konflikt, rüht, tervishoid, esmaabi, löikehaav, ninaverejooks, lein, matused, kalmistu, kodutu, koduleht, e-kiri, töö ja tasu, olmejäätmed, sorteerimine, jäätmete käitlemine, tuleohutuseeskirjad	
Kooli väärtuste arendamine:	
<p>KOOSTÖÖ ja ETTEVÕTLIKKUS õpitegevuse käigus harjutatakse, kuidas ennast viisakalt väljendada, harjutatakse suhtlemisprobleemide lahendamist, abi küsimist ja abi pakkumist; toetatakse endasse uskumist, enesehinnangut, enesekontrolli.</p> <p>LOOVUS Õpitakse uusi teadmisi siduma juba olemasolevatega, rakendama neid igapäevaelus õpitu olukorras ja vabal ajal.</p> <p>KESKKONNAHOID Õpilane osaleb erinevates kooli keskkonnaprojektides, õppekäikudel.</p> <p>TERVIS Õpilane rakendab tervisliku toitumise põhimõtteid, oskab neid endaga siduda, järgib liikumissoovitusi, isikliku hügieeni reegleid, liikleb ohutult</p>	
Lõiming:	Hindamine:
Eesti keel- pühad ja kombed; suhtlemisteemalised lugemistekstid, kirjaliku töö	Hindamine toimub vastavalt Illuka Kooli hindamisjuhendile.

<p>vormistamine arvutis või paberil, <i>Loodusõpetus</i>- pühad ja kombed; kehaga seotud mõisted; kodukoha rikkused; veeohutus; <i>Liikumisõpetus</i>- isiklik hügieen ja ohutusnõuded, <i>Matemaatika</i>- kell, veerandtund, pooltund, raha.</p>	<p>Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse 4. klassis kokkuvõtval hindamisel eristava (numbriline) ja mitteeristava(arvestatud/mittearvestatud) hindamisega. Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused. Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut õpilase varasemate tulemustega. Iga hinde (nii eristava kui ka mitteeristava) juurde saab õpilane tagasisidet oma arengu kohta nii õppeprotsessis kui ka kokkuvõtvalt. Eristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet numbriskaalal „5“–“1“, millest viis taset „5“–“3“ on positiivsed ja kaks taset „2“- „1“ on negatiivsed.</p>
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>1) märkab ja aktsepteerib inimeste erinevusi (rahvus, välimus, vanus, tervis jm); 2) leiab õpetaja juhendamisel infot erinevatest teabeallikatest (sh tekstidest ja internetist); 3) tunneb kella ja kalendrit ning seostab seda oma elu tegevuste ja sündmustega; 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi (suhtlemine, käitumine, õppetöö) ning teadvustab põhjuseid ja tagajärgi; 5) analüüsib ja hindab enda ja kaaslaste käitumist ning kasutab tuttavates olukordades situatsioonist lähtuvalt erinevaid väljendusviise; 6) teab murdeeaga seotud muutusi ning oma välimuse, hügieeni ja tervise eest hoolitsemise võimalusi; 7) teab riskikäitumisega kaasnevaid ohtusid liikluses, vees, tule kasutamisel, toitumisel, uimastite tarbimisel ja internetis suhtlemisel, oskab abi küsida; 8) teab olmejäätmete käitlemise viise koduses majapidamises, oskab prügi sorteerida; 9) selgitab, milleks kasutatakse raha; mõistab, et tema soovide täitumine sõltub vajadustest ja pere sissetulekust.</p>	

Illuka Kooli LÕK ainekava	Ainevaldkond: sotsiaalsained	Õppeaine: inimeseõpetus
II kooliaste	5. klass	Tundide arv: 2 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus		
<p>5. klassis kujuneb jätkuvalt õpilaste oskus märgata ja eristada oma lähiümbrust (selle esemeid, nähtusi, sündmusi, tegevusi jms). Õpilased tutvuvad eesti rahvakommete ja traditsioonidega (rõhuasetus pere ja kodukoha traditsioonidel). Tegevus- ja suhtlussituatsioonides õpitakse tundma ja järgima ühiskonnas aktsepteeritavaid käitumisnorme. Õpitakse märkama, eristama ja mõistma igapäevaelu olukordi, sealhulgas ohuolukordi, verbaalseid ja mitteverbaalseid eneseväljendusviise, tundeid jms. Täiendatakse ühis- ja koostegevuse oskusi (sh hooliv ja teisi arvestav suhtlemine) ja viisaka käitumise oskusi. Õpetaja abiga saab õpilane aru pere ja koduga seotud teemadest, teadvustab laste ning vanemate vastastikuseid õigusi ja kohustusi. Järjepidevalt kujundatakse õpilaste sotsiaalset teadlikkust ja verbaalset aktiivsust: õpilased kirjeldavad abivahendite toel enda ja kaaslaste tegevust ja emotsionaalset seisundit. Õppimist toetavad aktiivõppemeetodite kasutamine, õppekäigud, praktilised ülesanded, lühipalade lugemine ja analüüsimine. Järjest enam võimaldab tunnetustegevuse tase õpilastel aktiivsemalt ja iseseisvamalt osaleda (õpi)tegevuste kavandamisel, sooritamisel ja kontrollimisel ning abivahendite valimisel ja kasutamisel.</p> <p>Praktiliste ja tekstis kirjeldatud situatsioonide analüüsil pööratakse tähelepanu nendes osalejate tegevusviisidele, motiividele ja kavatsustele, situatsioonide tingimustele, tegevuste tulemustele ja tagajärgedele. Õpitakse juhendamise järgi situatsioonidele alternatiivseid lahendusi leidma ning kaaslastele soovitusi andma.</p>		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitusid, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
<p>1) märkab ja mõistab erisusi oma ja kaaslaste tegevustes, arvamustes;</p> <p>2) osaleb eri tüüpi dialoogides (teade – küsimus – vastus jne);</p> <p>3) kirjeldab oma käitumist toimunud konfliktsituatsioonis;</p> <p>4) kirjeldab ja analüüsib õpetaja suunamisel oma ja kaaslaste emotsionaalseid seisundeid ning käitumist (soovid, põhjus-tagajärg);</p> <p>5) kirjeldab oma välimuse, hügieeni ja tervise eest hoolitsemise võimalusi, teab hoolitsematuse tagajärgi;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Õppimist toetavad aktiivõppemeetodite kasutamine, rollimängud, lühipalade lugemine ja analüüsimine, näoväljenduse fotode uurimine, õppekäigud • Õpitakse juhendamise järgi situatsioonidele alternatiivseid lahendusi leidma ning kaaslastele soovitusi andma. • Kujundatakse oskust hinnata käitumist kasulikuks/ kahjulikuks, see sõltub hindajast (kelle kasulik, kellele mitte). • Suhtlusolukordade analüüsimisel on vajalik arutleda selle üle, mis peitub öeldu taga (tagamõte, tegelik eesmärk, varjatud teave). Teadvustada tuleb ka oma vastusreplikide mõju suhtluspartnerile. • Teema „Meeleelundid“- praktilised tegevused klassis (kinnisilmi orienteerumine ruumis, vahendi leidmine kotist kompimise abil, õpetaja jutu jälgimine kõrvaklappidega, st suult lugemine vms). Vajalik on rõhutada meeleelundite tervishoidu, tutvustada kompenseerimisvahendeid, kõrvalise toetamise võimalusi 	

<p>6) kirjeldab uimastite (alkoholi, tubaka) tarbimise mõju õppimisvõimele ja käitumisele;</p> <p>7) jutustab tugikava abil pühade ja rahvakommete tähistamisest oma perekonnas; teab erinevaid rahvuskombeid;</p> <p>8) mõistab oma kohustusi ja vastutust seoses õppetööga;</p> <p>9) määrab aega minutilise täpsusega; koostab õpetaja abiga endale päevakava;</p> <p>10) otsib õpetaja juhendamisel teavet teatmeteostest või internetist;</p> <p>11) teab, kuidas suhelda sotsiaalmeedias;</p> <p>12) teadvustab reklaamide eesmäärke;</p> <p>13) mõistab, et tema soovide täitumine sõltub vajadustest ja pere sissetulekust;</p> <p>14) kirjeldab vee ja elektri säästliku tarbimise võimalusi kodus ning koolis;</p> <p>15) nimetab olmejäätmete käitlemise viise kodus majapidamises;</p> <p>16) kirjeldab ja teadvustab pürotehnika jt ohtlike ainete väärkasutusega kaasnevaid tagajärgi.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Väga selgelt peaks rõhutama, et alkohol ja tubakas meelemürgid. Õppetegevusteks sobivad lühilugude/situatsioonikirjelduste lugemine, vestlus ja käitumise modelleerimine.• Esmaabi andmise teemat käsitledes tuleb rõhutada, et ravimite võtmine peab toimuma vaid täiskasvanu kontrolli all. Kodusest esmaabikapist peab aga kiiresti olema võimalik leida sidemeid ja plaastreid, mille abil sulgeda verejooksu endal või kaaslasel.• Tänapäeval on peremudeleid väga erinevaid ja õpetajal on vajalik tunda oma laste sotsiaalset tausta, et mitte tahtmatult kedagi solvata.• Mõistab, et tööalase edu saavutamiseks on oluline orienteeruda ajas, kavandada oma tegevusi.• LÕK laps peab 5. klassis orienteeruma ajas juba minutilise täpsusega. Kinnistada tuleb varasemaid oskusi (täis-, pool- ja veerandtund).• Teema käsitlemisel võib tutvustada kodulähedasi ja lastele sobivaid vaba aja veetmise võimalusi.• Et teemat reaalse eluga rohkem siduda, võib õpetaja tundi tuua ka päris saatekava paljundused, et igaüks saaks selle abil koostada oma õhtuse teleprogrammi vms.• Tuleb rõhutada reklaami eesmäärke ning näidata selles leiduvat ebaolulist teavet. Vaja on kujundada teadmine, et reklaami eesmärk on panna inimest toodet või teenust kasutama, mistõttu ei pruugi reklaamis olla kirjeldatud ohtusid.• Tuleb rõhutada, et kulutused peres tuleb kontrolli all hoida ning et esmatähtsad on ikkagi need asjad, millela me elada ei saa. Nii aitame kujundada harjumust kulutusi planeerida ning suuremate ostude tarbeks raha koguda.• Rahatarkuse töölehed e-koolikotis• Palgatöö analüüsil tuleb rõhutada, et paljud oskused, mis tulevad kasuks töö leidmisel ja tööl püsimisel, kujundatakse juba koolis (püsivus, kellaegadest kinnipidamine, vajalike ülesannete õigeaegne sooritamine, sh kodutööd).• Teema käsitlust toetavad mitmesugused õpetaja poolt korraldatud olukordade läbimängimised ja interneti vabavaras olevad asjakohased videod, mille vaatamine annab materjali aruteluks ning kokkuvõtte ja üldistuse tegemiseks. Kujundada tuleb arusaam, et ka pürotehnika kasutamine häirib
--	--

	<p>paljusid (linnud, lemmikloomad) ning võib olla tervisele ohtlik.</p> <ul style="list-style-type: none">• Turvalisuse teema käsitlusel tuleks lisaks üldprobleemidele keskenduda eelkõige kohalikele oludele, tõstes laste teadlikkust võimalikest ohtudest ja käitumisest siis, kui midagi tõepoolest juhtunud on.• Turvalisuse teema käsitlemise eesmärk on, et 5. klassi õpilased suudaksid vältida endale ohtlikke olukordi ja teaks, kuidas õnnetuse korral käituda.
Õppesisu:	
KÄITUMINE JA SUHTLEMINE	
<ul style="list-style-type: none">• Olulisemad isikuandmed, meeldivad ja ebameeldivad tegevused; sarnasused ja erinevused võrreldes eakaaslastega.• Enesetutvustamine dialoogis, arvestades vestluspartneri vanust• Suhtlemine võõrastega; kellele milliseid isikuandmeid võib avaldada.• Igapäevased suhtlussituatsioonid kodus ja koolis (positiivsed-negatiivsed ettepanekud, konfliktid jne): hindamine (tingimused, põhjus, tagajärg); suhtlemiseesmärkide mõistmine (käsk, korraldus, palve, keeld, teave jne).• Vägivaldse (füüsiline, vaimne) käitumise äratundmine, käitumine ohvri ja pealtnägijana.• Vanad inimesed, nooremad kaaslased, erivajadustega inimesed: abivajaja märkamine ja abi pakkumine, abistamine.• Abi vajaduse ja enda võimaluste hindamine abi pakkumisel.	
INIMENE JA TERVIS	
<ul style="list-style-type: none">• Meeleelundite (nägemis-, kuulmis-, haistmis-, maitsmis-, kompimis- ja lõhnalund) ülesanded, tervishoid.• Erivajadustega inimesed (meeleelundite kahjustuste tagajärjel), alternatiivsed suhtlemisvahendid.• Enesetunde kirjeldus dialoogis arstiga (levinumad külmetus- ja nakkushaiguste tunnused), ravirežiimi järgimine.• Haiguste ennetamine (tervislikud eluviisid).• Tervisesport ja liikumine, sportimisvõimalused kodukohas, Eesti tuntumad sportlased.• Piisava une ja puhkuse vajalikkus.• Valikud toitumisel.• Esmaabi põletuse, külmumise, minestuse korral.• Tubakas, alkohol, narkootikumid (kanep); alkoholi ja tubaka mõju õppimisvõimele ja käitumisele.• „Ei“ ütlemine uimastitega seotud situatsioonides.	
PEREKOND JA KODUKOHT	
<ul style="list-style-type: none">• Elu maal ja linnas, kodukoha eluolu. Levinumad tegevusvaldkonnad, ametid jms.• Kodukoha rahvariided, rahvariiete kandmine tänapäeval ja minevikus.• Kodukoha tähtsamad traditsioonid (laulu- ja tantsupidu jms).	

- Peretraditsioonid (pereliikmete ühised tegevused, peretraditsioonide määratlemine ühisvestluses, sarnasused-erinevused kaaslastega).
- Pühad ja kombed. Ülestõusmispühad, karjalaskepäev, jüripäev, hingedepäev.

INIMENE JA AEG

- Aja määramine minutilise täpsusega, kellaaja kahesugune määramine (toetudes ööpäeva osadele).
- Päeva ja nädala ajakava, vaba aja tegevuste mitmekesisus (positiivsed ja negatiivsed harjumused päevakavas: ajakulu, valikute tegemine jne).

INIMENE JA TEAVE

- TV-kava, sisu, eakohased saated, telesaadete hulgast valikute tegemine.
- Infootsing
- Pilt-teatmeteosed, internet: kooli kodulehekülg (teabeallikate kasutamine).
- Reklaam. Reklaamide sisu ja eesmärk.

INIMENE JA TÖÖ. INIMENE JA ASJAD

- Töö (sh palk, mõistlikud kulutused, säästude kogumine)
- Palgatöö, selle tulemus ja eesmärk, ametis püsimise üldised tingimused (võrdlus õpilase käitumisega koolis).
- Kulutused peres lapse heaolu eest hoolitsemisel
- Raha hoidmine ja kogumine. Raha hoidmise viisid: hoiukarp, pank. Raha kogumine.

INIMENE, SÄÄSTLIKKUS JA TURVALISUS

- Säästlik tarbimine. Vee ja elektri säästlik tarbimine koolis ja kodus.
- Jäätmete liigiti kogumine. Olmejäätmete (tava-, taaskasutatavad, ohtlikud jäätmed) käitlemine kodus majapidamises (prügi sorteerimine ja ärapaigutamine, kogumispunktid, jäätmete kompostimine).
- Ohutu käitumine
- Liiklusõnnetuste peamised põhjused, liiklusõnnetusest teatamine ja abi kutsumine.
- Pürotehnika (ost-müük alaealistele, kasutamine).
- Pommiähvarduse tegemisega kaasnevad ohud ja tagajärjed, käitumine pommiähvarduse korra.

Põhimõisted:

Isikuandmed, suhtlemine, haigus/tervis, ravirežiim, meelelundite tervis, alternatiivsed suhtlemisvõimalused, meelemürgid, ohutu käitumine, palgatöö, sissetulek ja kulutused, säästlik tarbimine, jäätmete kogumine, kompostimine, raha hoidmine ja säästmine, infootsing, pürotehnika kasutamine, pommiähvardus.

Kooli väärtuste arendamine:

KOOSTÖÖ ja ETTEVÕTLIKKUS

õpitegevuse käigus harjutatakse, kuidas ennast viisakalt väljendada, harjutatakse suhtlemisprobleemide lahendamist, abi küsimist ja abi pakkumist; toetatakse endasse uskumist, enesehinnangut, enesekontrolli.

LOOVUS

Õpitakse uusi teadmisi siduma juba olemasolevatega, rakendama neid igapäevaelus õpitu olukorras ja vabal ajal.

KESKKONNAHOID

<p>Õpilane osaleb erinevates kooli keskkonnaprojektides, õppekäikudel.</p> <p>TERVIS</p> <p>Õpilane rakendab tervisliku toitumise põhimõtteid, oskab neid endaga siduda, järgib liikumissoovitusi, isikliku hügieeni reegleid, liikleb ohutult</p>	
<p>Lõiming</p> <p><i>Eesti keel-</i> kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma;</p> <p><i>Loodusõpetus-</i> liigub looduses turvaliselt, kahjustamata loodust, teisi ja iseennast; leiab Eesti kaardil oma kodukoha, Eesti suuremad saared, järved, jõed ja linnad; toob näiteid oma kodukoha looduslikust mitmekesisusest ja inimeste tegevusest (sh olulisemad asutused ja ettevõtted, inimeste tegevusalad).</p> <p><i>Liikumisõpetus-</i> märkab abi vajamist tunnis ja kutsub abi ohuolukorras; järgib isikliku hügieeni reegleid;</p> <p><i>Matemaatika-</i> õpilane määrab aega kella (minuti täpsusega) ja kalendri järgi ning koostada õpetaja abiga endale päevakava; tekstülesannete lahendamisel saab käsitleda vee ja elektri säästliku tarbimise võimalusi ning olmejäätmete käitlemist;</p> <p><i>Kunst-</i> oskab vaadata, kes on internetist leitava foto autor ja ei tee digitaalkujutiste salvestamise ning edastamisega kellelegi kahju; kujundab reklaamplakati; kasutab meisterdades taaskasutusmaterjale, kasutab materjale säästlikult.</p>	<p>Hindamine:</p> <p>Hindamine toimub vastavalt Illuka Kooli hindamisjuhendile.</p> <p>Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse 5. klassis kokkuvõtval hindamisel eristava (numbriline) ja mitteeristava(arvestatud/mittearvestatud) hindamisega.</p> <p>Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused.</p> <p>Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut õpilase varasemate tulemustega.</p> <p>Iga hinde (nii eristava kui ka mitteeristava) juurde saab õpilane tagasisidet oma arengu kohta nii õppeprotsessis kui ka kokkuvõtvalt. Eristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet numbriskaalal „5“-“1“, millest viis taset „5“-“3“ on positiivsed ja kaks taset „2“-„1“ on negatiivsed.</p>
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p> <p>1) märkab ja aktsepteerib inimeste erinevusi (rahvus, välimus, vanus, tervis jm);</p> <p>2) leiab õpetaja juhendamisel infot erinevatest teabeallikatest (sh tekstidest ja internetist);</p> <p>3) tunneb kella ja kalendrit ning seostab seda oma elu tegevuste ja sündmustega;</p>	

- 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi (suhtlemine, käitumine, õppetöö) ning teadvustab põhjuseid ja tagajärgi;
- 5) analüüsib ja hindab enda ja kaaslaste käitumist ning kasutab tuttavates olukordades situatsioonist lähtuvalt erinevaid väljendusviise;
- 6) teab murdeeaga seotud muutusi ning oma välimuse, hügieeni ja tervise eest hoolitsemise võimalusi;
- 7) teab riskikäitumisega kaasnevat ohtusid liikluses, vees, tule kasutamisel, toitumisel, uimastite tarbimisel ja internetis suhtlemisel, oskab abi küsida;
- 8) teab olmejäätmete käitlemise viise koduses majapidamises, oskab prügi sorteerida;
- 9) selgitab, milleks kasutatakse raha; mõistab, et tema soovide täitumine sõltub vajadustest ja pere sissetulekust.

Illuka Kooli LÕK ainekava	Ainevaldkond: sotsiaalsed	Õppeaine: inimeseõpetus
II kooliaste	6.klass	Tundide arv: 2 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus		
<p>6.klassis täienevad õppetegevuse käigus õpilaste sotsiaalsed suhtlemis- ja käitumisoskused. Harjutatakse suhtlemist ja koostegevuse reguleerimist dialoogis (osalemine rühmatöodes, rollimängudes, kutse koostegevusele, vastused küsimustele ja teadetele, dialoogi alustamine küsimuse ja teatega, nõustumine ja loobumine, alternatiivne ettepanek, oma arvamuste selgitamine ja kaitsmine). Individuaal- ja rühmatööde tulemuste esitlemise, enda ja teiste tegevuste kommenteerimise kaudu suureneb õpilaste verbaalne aktiivsus, kujunevad avaliku esinemise esmased oskused.</p> <p>Õpitakse mõistma ja nimetama tegevuse eesmärke, tingimusi, põhjuseid ja tagajärgi, käitumisaktis ilmnevaid emotsioone. Juhendamisel leitakse seoseid tegevus-, suhtlus- ja käitumisakti vahel, tehakse järeldusi ning planeeritakse ja/või korrigeeritakse edasist tegevust/käitumist.</p> <p>Arenguliselt on õpilaste jaoks oluline pöörata tähelepanu muutustele enda organismis ja käitumises (seksuaalsus, suhtlemine ja käitumine vastassugupoolega, noormehe ja neiu rollid eri situatsioonides jms) ning oma tervisekäitumisele (sh hoolitsemine oma füüsilise, vaimse ja sotsiaalse tervise eest, enesekehtestamine, riskikäitumine).</p> <p>Õpitakse märkama ja teadvustama kultuurilisi erinevusi. Alustatakse ettevalmistust iseseisvaks majandamiseks, teadlikuks ja säästlikuks tarbimiseks (prügi sorteerimine, pakendiinfo jmt). Inimeseõpetuse temaatika ja õpilaste oskused võimaldavad sel perioodil rohkem kasutada IKT-vahendeid.</p>		
Õpitulemused:	Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused	
<p>1) märkab ja jätab suhtlemisel meelde kaaslaste seisukohti, eristab kohast ja kohatut käitumist/ suhtlemist;</p> <p>2) analüüsib ja hindab õpetaja suunamisel enda ja kaaslaste emotsionaalseid seisundeid ja käitumist (käitumise eesmärk, põhjus–tagajärg suhe);</p> <p>3) kasutab tuttavates olukordades suhtlemissituatsioonist, -partnerist ja -eesmärgist lähtuvalt erinevaid väljendusviise;</p> <p>4) mõistab vabandamist kui oma süüst/ eksimusest arusaamist ja kahetsemist;</p>	<p>Materjalid veebis hev.edu.ee</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kogu aine temaatika on seotud igapäevaeluga. Laste kogemused on väga erinevad, seega nendele eelteadmistele tulebki enamasti tund üles ehitada. • Kasutatavad võtted: klassiarutelu mõistete avamiseks, paaritöö, õppetekstid ja õpetaja selgitused, mäng, mõttekaart, küsimused ja vastused, ise küsimuste koostamine, piltide vaatlus, lugude lõpetamine ja edasijutustamine • Ajalehe või sotsiaalmeedia profiili koostamine enda kohta, täiskasvanute huvidest rääkimine õpetaja enda eeskujul • Praktiline töö - tugi- ja liikumiselundkonna eri osade teadvustamiseks - liikumisharjutused, skeleti tegemine, hüppevõime teadvustamine, naha tunnetamine, aju töö (mälu arendamine), pulsi leidmine ja lugemine • Taldrikureegli skeemi uurimine • Pakendite uurimine - õpetajal võiks tunnis olla kaasas erinevaid pakendeid, mida uurida 	

<p>5) kirjeldab ja hindab plaanile toetudes oma huvisid ja toimetulekut koolis (õnnestumised, raskused jms);</p> <p>6) teab inimese organismi üldist ülesehitust, tunneb joonisel inimfiguuril ära elutähtsad organid;</p> <p>7) nimetab ebatervisliku toitumise võimalikke tagajärgi, oskab valida erinevate toitude hulgast tervisele kasulikke;</p> <p>8) teab murdeega seotud muutusi inimese kehas ja käitumises, mõistab arengu individuaalsust;</p> <p>9) kirjeldab uimastite mõju organismile ja käitumisele;</p> <p>10) hoolitseb oma välimuse eest ja valib olukorrale vastavad rõivad;</p> <p>11) koostab õpetaja juhendamisel kodu korrashoiuga seotud tegevuste plaani (tööde järjekord, vahendid, tööjaotus);</p> <p>12) hangib õpetaja juhendamisel teavet kaaslastelt (küsimuste esitamine) ja eriliigilistest tekstidest (internet, meedia, teatmeteosed, sõiduplaanid);</p> <p>13) oskab kasutada kodukoha ühistranspordi sõiduplaane;</p> <p>14) mõistab telefoni ja meedia (sh arvutimängud, sotsiaalmeedia, televisioon jmt) otstarbeka kasutamise vajalikkust ning teab võimalikke riske;</p>	<ul style="list-style-type: none">• Praktiline töö- tervisliku salati valmistamine, retsepti otsimine, vajalike ainete ostmine, salati valmistamine võib liita koos klassiga poes käimisega, kus uuritakse pakendeid, hindu ja ostetakse vajalik salati valmistamiseks.• Kodukeemia märgistuste uurimine - klassis erinevad kodukeemia pakendid (võimalusel kooli koristajalt), märgistuste uurimine internetist• Uimastite teema juures tuleks kindlasti rääkida veipimisest, noorte seas levinud uimastiliigist.• Murdeea muutuste selgitused õpetaja poolt koos esitlusega, millel on suguelundite joonised. Murdeiga ja muutused sel ajal tekitavad õpilastes segadust, piinlikkust, põnevust ja tahtmist väljakutsuvalt käituda. Õpetaja peab suutma luua usaldusliku õhkkonna nii, et õpilased julgeksid avameelselt küsida, kuidas murdeea muutustega toime tulla.• Plakati joonistamine - poisi ja tüdruku joonistamine, juurde kõigi suguelundeid tähistavate sõnade kirjutamine• Positiivsed isikuomadused vs kasimata ja räpakas välimus.• Riietumine kohtama minekuks, töövestluseks jms• Praktiline töö - oma rõivaste hooldusmärgistuse leidmine, pesuvahendi kasutajainfo leidmine, kingade puhastamine• Rollimäng "Keemilises puhastuses," "Kingsepa juures," "Juuksurisalongi külastus"• Grupitöö - jalgade eest hoolitsemise plakati tegemine• Kujundada arusaam, et inimeste võimalused on erinevad, kuid igasugune kodu on ilus, kui see on puhas ja korras.• Individuaalne töö - oma koduste ülesannete ülesmärkimine, nädala plaani koostamine, koduse suurpuhastuse plaani koostamine• Rollimäng - Küllaminek (dialogi harjutamine), kutse koostamine• Kodukandi tuntud inimeste tutvustamine - vallavanem, tuntud sportlane jne• Erinevate tarbetekstide uurimine internetist• Tuleohutuse juhiste uurimine, selgitamine
---	---

<p>15) teab kodukeemia ja ravimite väärkasutuse tagajärgi ja selle ennetamise võimalusi;</p> <p>16) kirjeldab peamisi tule- ja veeohutuse nõudeid ning käitumisstrateegiaid vastavate õnnetusjuhtumite korral.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Evakuatsioonimärgistuste tundmine koolis, vaatlemine, evakuatsiooniteede leidmine plaani järgi. Kooli plaani uurimine• Veeohutuse juhiste uurimine, selgitamine• Praktiline töö: telgi püstitamine, lõkkeaseme ettevalmistamine, seljakoti pakkimine
Õppesisu:	
<p>SUHTLEMINE EAKAASLASTE JA TÄISKASVANUTEGA</p> <ul style="list-style-type: none">• Miks ja kuidas suhtleme: rääkimine ja kuulamine.• Pinged-konfliktid, arusaamatused, nende vältimine ja lahendamine.• Valetamine, hädavale, süüteo ülestunnistamine, vabandamine.• Iseseisvumine.• Suhtlemine vastassugupoolega (tähelepanu köitmine, tunnete verbaalne ja mitteverbaalne väljendamine).• Reageerimine (eba)meeldivatele ettepanekutele.• Suhtlemine sotsiaalvõrgustikes, enda kohta edastatava infoga seotud turvalisus ja ohud. <p>MINA ISE</p> <ul style="list-style-type: none">• Minapilt, minu võimed ja oskused, huvitegevus.• Õppimine ning mis segab õppimist.• Inimeste sarnasused ja erinevused.• Enesehinnang. <p>INIMESE TERVIS</p> <ul style="list-style-type: none">• Inimese keha. Elundkonnad.• Toidu- ja toitained.• Toiduainete pakendiinfo (eri toitainete sisaldumine; parim enne jms).• Kiirtoit – populaarsuse põhjused, mõju inimese organismile.• Üle- ja alatoitumine (dieedid ja näljutamine), selle mõju tervisele.• Esmaabi (toidu- jms) mürgituse, looma- ja putukahammustuse korral.• Uimastite (sh alkoholi ja tubaka) mõju organismile, käitumisele. Energiajoogid. <p>INIMESE ARENG</p> <ul style="list-style-type: none">• Murdeiga- muutuste aeg• Kehalised muutused murdeas• Poiste ja tüdrukute erinevused• Üldine hügieen murdeas• Muid muutusi murdeas. Sobivad ja ebasobivad käitumismallid.• Mulle meeldib keegi!? <p>INIMESE VÄLIMUS</p> <ul style="list-style-type: none">• Riietumine (olukorrale ja kehaehitusele sobiva riietuse, jalanõude valik, noortemood – riietusesemete otstarbekus).	

- Riiete ja jalanõude puhtus-korrashoid: pesemis- ja hooldusvahendite kasutamine, keemiline puhastus.
- Juuste igapäevane hooldamine: hooldusvahendid, suhtlemine juuksuriga.
- Küünte hooldamine, maniküür, pediküür.

INIMENE JA KODU

- Kodu ja koduümbrus (kirjeldus, soovid muudatuste osas; igapäevane korrashoid).
- Suurpuhastus kodus (tööde järjekord, jagamine pereliikmetega, vahendid).
- Külaskäik ja külaliste vastuvõtmine (suulise ja kirjaliku kutse saamine, ettevalmistused sõltuvalt küllakutsest, külas viibimine).
- Kodukoha (ja Eesti riigi) tuntud inimesed, nende tegevusalad, elukutsed (seos päevakohaste sündmustega).
- Kodukoha ettevõtted ja nende toodang, töötajate ametid.

INIMENE JA TEAVE

- Olulisemad päevauudised, nende edastamine kaaslastele.
- Teatmeteosed, Internet (kodukoha tuntumate paikade ja inimeste kohta lühiinfo hankimine ja edastamine koostegevuses).
- Transport kodukohas, kodukoha ümbruses (orienteerumine sõiduplaanides, teabe hankimine; sõidusoodustused).
- Telefoni ja meedia (sh arvutimängud, sotsiaalmeedia, televisioon jmt) otstarbeka kasutamise vajalikkus, võimalikud riskid.

INIMENE, SÄÄSTLIKKUS JA TURVALISUS

- Kodukeemia kasutamine (WC, vanni, pliidi ja akna puhastamine), piktogrammide pakendil, kodukeemia väärkasutuse võimalikud tagajärjed.
- Tulekahju tekkimise ohud kodus majapidamises: ohuolukorra hindamine, tulekahju kustutamine (esimeste tulekustutusvahendite kasutamine, hädaabi).
- Ohutusnõuded ujumisel ja veesõidukite kasutamisel, päästevahendite kasutamine.

Põhimõisted:

Toit- ja toiduained, elundkonnad, murdeiga, kehalised muutused, MINA-pilt, enesehinnang, mõjutamine, iseseisvus, koristamine ja suurpuhastus, süütegu, ohutus ja ohutusnõuded, info hankimine, interneti kasutamine, uudised, uudiste edastamine, evakuaatsiooniplan

Kooli väärtuste arendamine:

KOOSTÖÖ ja ETTEVÕTLIKKUS

õpitegevuse käigus harjutatakse, kuidas ennast viisakalt väljendada, harjutatakse suhtlemisprobleemide lahendamist, abi küsimist ja abi pakkumist; toetatakse endasse uskumist, enesehinnangut, enesekontrolli.

LOOVUS

Õpitakse uusi teadmisi siduma juba olemasolevatega, rakendama neid igapäevaelus õpituolukorras ja vabal ajal.

KESKKONNAHOID

Õpilane osaleb erinevates kooli keskkonnaprojektides, õppekäikudel.

TERVIS

Õpilane rakendab tervisliku toitumise põhimõtteid, oskab neid endaga siduda, järgib liikumissoovitusi, isikliku hügieeni reegleid, liikleb ohutult

Lõiming:	Hindamine:
<p><i>Loodusõpetus</i>- kasutab korrektselt inimese kehaga seotud mõisteid; Eestimaa ja kodukoha kaartide uurimine <i>Kodundus</i> - tervisliku salati valmistamine <i>Liikumisõpetus</i>- liikumismängud, praktilised ülesanded oma keha tunnetamiseks; <i>Matemaatika</i> - enda pikkuse ja siruulatuse mõõtmine, võrdlemine <i>Kunstiõpetus</i> - plakati joonistamine; endale sobiva riietuse joonistamine või kollaaži tegemine</p>	<p>Hindamine toimub vastavalt Illuka Kooli hindamisjuhendile. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse . 6klassis kokkuvõtval hindamisel eristava (numbrilise) hindamisega. Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused. Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut õpilase varasemate tulemustega. Iga hinde juurde saab õpilane tagasisidet oma arengu kohta nii õppeprotsessis kui ka kokkuvõtvalt. Eristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet numbriskaalal „5“–“1“, millest viis taset „5“–“3“ on positiivsed ja kaks taset „2“-„1“ on negatiivsed.</p>
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) märkab ja aktsepteerib inimeste erinevusi (rahvus, välimus, vanus, tervis jm); 2) leiab õpetaja juhendamisel infot erinevatest teabeallikatest (sh tekstidest ja internetist); 3) tunneb kella ja kalendrit ning seostab seda oma elu tegevuste ja sündmustega; 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi (suhtlemine, käitumine, õppetöö) ning teadvustab põhjuseid ja tagajärgi; 5) analüüsib ja hindab enda ja kaaslaste käitumist ning kasutab tuttavates olukordades situatsioonist lähtuvalt erinevaid väljendusviise; 6) teab murdeeaga seotud muutusi ning oma välimuse, hügieeni ja tervise eest hoolitsemise võimalusi; 7) teab riskikäitumisega kaasnevaid ohtusid liikluses, vees, tule kasutamisel, toitumisel, uimastite tarbimisel ja internetis suhtlemisel, oskab abi küsida; 8) teab olmejäätmete käitlemise viise koduses majapidamises, oskab prügi sorteerida; 9) selgitab, milleks kasutatakse raha; mõistab, et tema soovide täitumine sõltub vajadustest ja pere sissetulekust. 	